

Závěrečné stanovisko s návrhem opatření k nápravě ve věci MVE P – X a množství vody v řece Ř.

A. Závěry šetření

Ve zprávě o šetření jsem dopěl k závěru, že odbor životního prostředí Městského úřadu Přeštice (dále „vodoprávní úřad“) **závažně pochybil, když v roce 2013 vydal stavební povolení ke stavebním úpravám MVE, aniž by se zabýval také tím, zda žadatel o vydání povolení k těmto stavebním úpravám disponuje také odpovídajícím povolením k nakládání s vodami.**

Vyjádřil jsem názor, že současná situace je následkem předchozího pochybení vodoprávního úřadu. Vodoprávní úřad proto nesmí nyní rezignovat na oprávnění, která mu vyplývají z právních předpisů, byť správní řízení mohou být někdy zdlouhavá a prováděné kontroly finančně nákladné, pokud jsou k nim přizvány odborně způsobilé osoby. Očekával jsem proto od vodoprávního úřadu **větší působení a další činnost v následujících záležitostech.**

Akceptoval jsem názor vodoprávního úřadu, že platnost historického vodního oprávnění nezanikla. Zároveň jsem však požadoval, aby se vodoprávní úřad **zabýval také tím, že se v záznamu o přihlášení vodního práva ze dne 29. 12. 1955 píše o výrobě elektrické energie pro domácnost.**

Sdělil jsem, že ohledně historického vodního oprávnění **je možné** s přihlédnutím k opatření uvedenému v Plánu dílčího povodí Berounky **uvažovat o aplikaci § 12 odst. 3 písm. a) vodního zákona.**¹ Uvedl jsem, že vodoprávní úřad by měl za součinnosti Agentury ochrany přírody a krajiny (dále „AOPK“) zjistit další podrobnosti k možnému ohrožení biotopů a ekosystému v podjezí vlivem sníženého průtoku vody v řece Ř. a zkontaktovat s Povodím Vltavy, s. p., také možnost průběžného sledování průtoků v podjezí a na základě toho zvolit další postup.

Poukázal jsem na to, že vodoprávní úřad **by se měl zabývat také možným prodloužením odpadního kanálu a provádět pravidelnou** (zejména v měsících, kdy je v řece Ř. menší průtok) **dozorovou činnost** nad dodržováním historického vodního oprávnění, povolení a jiných opatření vydaných ke stavbě MVE a údržovacím pracím na jezu.

Konstatoval jsem, že v řízeních, která vodoprávní úřad vede, by měl **pečlivě vymezit okruh účastníků řízení** s ohledem na možné přímé dotčení práv a povinností, zejména ve vazbě na povolení k odběru povrchových vod z toku Ř., případně z přilehlého recipientu mimo tento vodní tok.

1 Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

B. Vyjádření úřadu

Dne 18. 5. 2018 jsem obdržel vyjádření² tajemníka Městského úřadu Přeštice, ve kterém se mimo jiné ztotožňuje s tím, že **problém vznikl pochybením při vydání stavebního povolení ke stavebním úpravám předmětné MVE**, resp. zjevným opomenutím možných důsledků, souvisejících se změnou technického řešení (Francis/Kaplan). **Jako zásadní problém tajemník i referenti vodoprávního úřadu vnímají skutečnost, že nebyl stanoven minimální průtok korytem řeky.** Nicméně, vodoprávní úřad tehdy považoval historické povolení k nakládání s vodami za dostatečné tak, jak již předchozím majitelům sdělil, že historické povolení je pro využití energetického potenciálu povrchových vod stále platné.

Tajemník uvedl, že skutečnost, že v roce 1955 znělo **přihlášení vodního práva** na „výrobu elektrické energie pro domácnost“, považuje aktuálně za bezpředmětnou. Sdělil, že v kontextu s možnostmi za tehdejšího politického režimu si ani nedovede představit, že by kdokoliv mohl vyrobenou elektřinu oficiálně prodávat a využívat jinak. Navíc dřívější povolení k nakládání s vodami bylo k odběru povrchové vody, kdežto podle dnešní legislativy se jedná o využití energetického potenciálu povrchových vod (k výrobě elektrické energie, kterou oprávněný musí dodávat do přenosové sítě).

Tajemník dále napsal, že možností využít Plánu dílčího povodí Berounky (uvažovat o **aplikaci § 12 odst. 3 písm. a) vodního zákona**) se vodoprávní úřad samozřejmě v minulosti zabýval, nicméně došel (i po ústních konzultacích s krajským úřadem) k závěru, že plán povodí neobsahuje nic, o co by se mohl relevantně opřít.

Co se **prodloužení odpadního kanálu** týče – vodoprávní úřad se prodloužením odpadního kanálu podle vyjádření tajemníka zabývá. Stejně tak se zabývá kontrolou dodržování historického povolení. V této souvislosti se ztotožnil s názorem úředníků, že je smysluplné častěji kontrolovat průtok v době, kdy v řece přesahuje 2,6 m³/s, neboť za stávajícího stavu věcí se provozovatel MVE v případě, že v řece je průtok nižší než 2,6 m³/s, těžko může dopouštět jednání, za které by mohl být fakticky postižen.

Naproti tomu zmiňované **stavební úpravy jezu a prodloužení odpadního kanálu** jsou podle tajemníka nepovolené stavby a v obou těchto věcech probíhá doposud řízení. Uvedl, že zatímco u odpadového kanálu je změna provedená podle všeho provozovatelem MVE, v případě jezu je již v tuto chvíli zřejmé, že i když vše nasvědčuje tomu, že koruna jezu byla zvýšena oproti původnímu stavu, bude patrně nemožné to prokázat s potřebnou důkazní silou. Toto bylo podle tajemníka potvrzeno i při jednání se zástupci Povodí Vltavy, s. p., kde podobný problém v minulosti zaznamenali. Jedná se především o toleranci a přesnost měření v minulosti a nyní. Tajemník poukázal na to, že lze předpokládat, že v případě soudního sporu by se provozovatel MVE opíral právě o tvrzení, že koruna jezu zvýšena není, a neexistuje pro to dostatečně validní důkaz.

Dále tajemník uvedl, že se vzhledem ke všem okolnostem, skutkům, postupům, historickému vývoji a zejména k tušeným úskalím dalších řízení rozhodl dne 17. 5. 2018

² Čj. PR-KS-KOO/7721/2018

pozvat k jednání zástupce Povodí Vltavy, s. p., a že dospěli ke společnému závěru, že je vhodné přizvat ke **společnému jednání provozovatele MVE s cílem dojednat s ním důležitá opatření** včetně potřebného manipulačního řádu a s ním souvisejícím stanovením minimálního průtoku. Doplnil, že o výsledku mě bude co nejdříve informovat.

Protože jsem žádné navazující informace neobdržel, napsal jsem dne 24. 7. 2018 starostovi města Přeštice dopis, ve kterém jsem jej požádal o další vyjádření k dané věci.

Dne 6. 12. 2018 jsem obdržel dopis³ od tajemnice Městského úřadu Přeštice Ing. Zdeňky Alblové, ve kterém mi tlumočila ještě vyjádření bývalého tajemníka Bc. Ondřeje Kokošky. Z vyjádření bývalého tajemníka úřadu vyplývá, že **se pokusil o smírné řešení věci** tak, aby byl dodržován minimální zůstatkový průtok v původním korytu řeky Ř. a zároveň to, aby provoz MVE byl efektivní a provozovatel MVE produkoval elektrickou energii podle smluvních závazků a potřeb ČEZ, a. s. Dále jsem však vyrozuměl, že **k vyřešení situace nedošlo**. Na závěr mě tajemník informoval také o aktuálním stavu řešení v souvislosti s probíhajícími řízeními k MVE P – X. Uvedl, že v **dohledné době** provedou úředníci odboru životního prostředí (ve spolupráci např. s Povodím Vltavy atp.) následující kroky: v řízení o odstranění nástavby jezu ř. km cca 19,4 p. č. xxx/yy k. ú. P chce vodoprávní úřad přizvat a vyslechnout svědky, současně bude provedena opakovaná kontrola maximálního povoleného průtoku v náhonu MVE a monitoring zůstatkového průtoku v původním korytě řeky Ř.. Tyto zmiňované kroky a úkony je možné učinit nejdříve v březnu až dubnu 2019. Kromě zmiňovaných opatření stále probíhá také řízení o změně povolení k nakládání s vodami pro MVE P II.

C. Závěrečné hodnocení

Dosavadní postup Městského úřadu Přeštice nepovažuji za dostatečný. **Celkově vnímám přístup úřadu jako pasivní.** S ohledem na nepřijetí efektivních opatření k nápravě vydávám své závěrečné stanovisko podle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.⁴ Součástí stanoviska je návrh opatření k nápravě.

C.1 Historické vodní oprávnění

V odborné literatuře se píše, že: „**Oprávněný tak může využívat povolené nakládání pouze k účelu, ke kterému bylo uděleno.** Jinak musí požádat vodoprávní úřad o jeho změnu podle ustanovení § 12 odst. 2 vodního zákona.“⁵

Ve zprávě o šetření jsem proto vodoprávní vyzval, aby se zabýval také tím, že se v záznamu o přihlášení vodního práva ze dne 29. 12. 1955 píše o výrobě elektrické energie pro domácnost.

3 Čj. PR-KS.

4 Zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

5 HORÁČEK, Zdeněk, KRÁL, Miroslav, STRNAD, Zdeněk, VYTEJČKOVÁ, Veronika. *Vodní zákon s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k 15. 3. 2015*. 3. vyd. Praha: Soudy, 2015, 319 s. ISBN 978-80-86846-48-8. S. 38.

K tomu mi tajemník napsal, že skutečnost, že v roce 1955 znělo přihlášení vodního práva „výroba elektrické energie pro domácnost“, považuje aktuálně za bezpředmětnou. Sdělil, že v kontextu s možnostmi za tehdejšího politického režimu si ani nedovede představit, že by kdokoliv mohl vyrobenou elektřinu oficiálně prodávat a využívat jinak. Navíc dřívější povolení k nakládání s vodami bylo k odběru povrchové vody, kdežto podle dnešní legislativy se jedná o využití energetického potenciálu povrchových vod (k výrobě elektrické energie, kterou oprávněný musí dodávat do přenosové sítě).

Ani na základě argumentu, který tajemník uvedl, spíše naopak s přihlédnutím k němu, nelze odhlédnout od toho, že v **přihlášení vodního práva je jasně deklarovaný účel, ke kterému se vodní právo vztahuje**. Jestliže v současnosti dochází k dodávkám elektrické energie do sítě, a nikoli jen do rozvodů sloužícím potřebám domácnosti a souvisejícím budovám a zařízením, pak mám za to, že **existují důvodné pochybnosti o tom, že dochází k porušování § 59 odst. 1 písm. a) vodního zákona**, který stanoví, že vlastník vodního díla je povinen dodržovat podmínky a povinnosti, za kterých bylo vodní dílo povoleno a uvedeno do provozu. Mám tedy za to, že by **vodoprávní úřad měl zahájit řízení o uložení sankce**, v rámci kterého by náležitě posoudil,⁶ zda provozovatel MVE porušoval, resp. porušuje zmíněné ustanovení vodního zákona.

C.2 Kontrola dodržování historického vodního oprávnění

V zápisu ve vodní knize ze dne 18. 9. 1924 se odkazuje, mimo jiné, na „Výměr okresní správy politické v Plzni“ ze dne 11. 3. 1922, čj. 65473 (povolení k používání zřízené turbíny na maximální množství vody **2600 l/s** s tím, že nebude porušována **kontinuita** vodního toku; **voda nesmí být strhávána ani nadržována**).

Tajemník uvedl, že považuje za smysluplné častěji kontrolovat průtok v době, kdy v řece přesahuje 2,6 m³/s, neboť za stávajícího stavu věcí se provozovatel MVE v případě, že v řece je průtok nižší než 2,6 m³/s, těžko může dopouštět jednání, za které by mohl být fakticky postižen.

S uvedeným názorem se neztotožňuji. Vyjdeme-li ze zápisu ve vodní knize, **je třeba přihlížet i k tomu, že ten, kdo nakládá s povrchovou vodou na základě výše uvedeného historického vodního oprávnění, nesmí porušovat kontinuitu vodního toku a nesmí vodu strhávat**.

Pokud by při vodoprávním dozoru bylo naměřeno stejné množství protékající vody jak v náhonu, tak i v korytě řeky před jezem, dalo by se bez větších pochybností usuzovat na to, že dochází v rozporu s historickým vodním oprávněním k porušování kontinuity vodního toku a strhávání vody tekoucí vody v řece. Mohlo by se přitom jednat i o množství vody menší než 2,6 m³/s. **Není proto vyloučeno, aby kontroly průtoku probíhaly i v době, kdy je průtok v řece nižší než 2,6 m³/s.**

6 Na základě veškeré dokumentace k MVE (historické, stavební i vodoprávní) a vyjádření účastníka řízení. Neměl by opomenout zjištění ohledně toho, kdy bylo provedeno připojení MVE na elektrickou síť.

C.3 Změna historického vodního oprávnění a stanovení MZP

Vodoprávní úřad povolení k nakládání s vodami změní nebo zruší, je-li to nezbytné k dosažení cílů ochrany vod přijatých v plánu povodí (§ 24 a 26).

Podle § 26 odst. 1 vodního zákona **jsou hlavním nástrojem k dosažení cílů uvedených v plánech povodí programy opatření.**

Plán dílčího povodí Berounky⁷ obsahuje kapitolu IV. 1. 1. 1. týkající se povrchových vod, kde se uvádí, že **základním cílem je dosažení dobrého stavu, který je představován jednotlivými parametry a limity.** V tabulce IV. 1. 1a – „Cíle pro dosažení dobrého stavu útvarů povrchových vod“ je pak možné u opatření BER_0420 najít následující informace.

ID VÚ	Pracovní číslo VÚ	Název vodního toku	Typ stavu (chem./ekol.)	Složka stavu	Cíl	Prioritní (Pl.), priori. nebezp. I. (PNL)
BER_0420	BE042	Ř. od toku T. potok po ústí do toku R.	EKO	BIOLOGIE	ryby	
BER_0420	BE042	Ř. od toku T. potok po ústí do toku R.	CHEM	SL	benzo[a]pyren	PNL
BER_0420	BE042	Ř. od toku T. potok po ústí do toku R.	CHEM	SL	benzo[b]fluoranthén	PNL
BER_0420	BE042	Ř. od toku T. potok po ústí do toku R.	CHEM	SL	benzo[ghi]perylene	PNL
BER_0420	BE042	Ř. od toku T. potok po ústí do toku R.	CHEM	SL	benzo[k]fluoranthén	PNL
BER_0420	BE042	Ř. od toku T. potok po ústí do toku R.	CHEM	SL	fluoranthén	PL
BER_0420	BE042	Ř. od toku T. potok po ústí do toku R.	EKO	SZL	Metability alachloru	
BER_0420	BE042	Ř. od toku T. potok po ústí do toku R.	EKO	VFCHL	teplota vody	

⁷ Povodí Vltavy, státní podnik. *Plán dílčího povodí Berounky* [online]. Leden 2016. [cit. 29. 11. 2018]. Dostupné z: <http://www.pvl.cz/portal/pdp/BE/index.html>.

V kapitole IV. 1. 3. „Cíle pro zlepšování vodních poměrů a ochranu ekologické stability“ jsou uvedeny, mimo jiné, následující **rámcové cíle**:

- obnova přirozeného vodního režimu a zlepšování přirozené retenční schopnosti krajiny,
- zlepšení hydromorfologických ukazatelů v korytech vodních toků a v údolních nivách,
- zlepšování kvality a stability vodních a na vodu vázaných ekosystémů,
- udržení a systematické zvyšování biologické rozmanitosti původních druhů, zachování či zlepšení migrační prostupnosti vodních toků pro vodní a na vodu vázané živočichy,
- obnova a vytváření přírodních a přírodě blízkých biotopů (revitalizace), podpora přirozených ekologických procesů (samovolná renaturace).

Předpokládá se naplňování těchto obecných cílů dosažením ostatních cílů dobrého stavu vod u všech útvarů povrchových vod.

Dále si dovoluji citovat z kapitoly VI. „**Opatření k dosažení cílů**“:

„Programy opatření slouží k zajištění ochrany a udržitelného užívání vod v rámci dílčího povodí. Prostřednictvím stanovení a zavedení navržených programů opatření se usiluje o dosažení dobrého stavu vod...“

Součástí tabulky opatření je sloupec ‚Program opatření‘. Pokud je u opatření uvedeno ‚Ano‘, znamená to, že opatření je nebo bylo zařazeno do programu opatření. ‚Ne‘ je uvedeno u opatření, které není nebo nebylo součástí programu opatření. O tom, zda opatření navržená pro II. plánovací období jsou uplatněna v programu opatření, či tvoří zásobník opatření, bylo posouzeno a rozhodnuto v rámci národních plánů povodí...“

V kapitole VI. 1. 5. „Opatření pro omezování odběrů a vzdouvání vod, včetně odůvodnění případných výjimek“ se uvádí: *Účelem těchto opatření je eliminovat nežádoucí vlivy zajišťování vodohospodářských služeb na množství povrchové a podzemní vody. Odběry povrchových a podzemních vod mohou v některých případech způsobit nedosažení environmentálních cílů. Jedná se zejména o napjatou vodní bilanci povrchových a podzemních vod, způsobenou např. nepříznivým poměrem mezi odběry a základním odtokem.*

Jedná se o správná opatření, kterými dochází k regulaci odběrů povrchových a podzemních vod a jejich akumulaci...

Vodoprávní úřad zároveň může platné povolení k nakládání s vodami zrušit či změnit, je-li to nezbytné k dosažení cílů ochrany vod přijatých v plánu povodí (§ 12). Minimální zůstatkový průtok je podle vodního zákona [L01] takový průtok povrchových vod, který ještě umožňuje obecné nakládání s povrchovými vodami a ekologické funkce vodního toku (§ 36)...

Uplatňování výše uvedených opatření minimalizuje nebezpečí nevratných změn hydrogeologického režimu. Při citlivých úpravách odběrů povrchových a podzemních vod,

doprovázených nutnými změnami manipulačních řádů, bude zajištěn jak dobrý ekologický stav útvarů povrchových vod, tak nejdůležitější požadavky na užívání vod...

V následujících tabulkách jsou uvedena opatření, která řeší identifikované významné problémy nakládání s vodami z okruhu odběrů a vzdouvání vod. K nim jsou přiřazeny identifikátory opatření.

Tab. VI.1.5 - Souhrnné informace o opatřeních

Opatření zrealizovaná k 31.12.2012					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
Opatření probíhající k 31.12.2012					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
Opatření nezahájená k 31.12.2012					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
Opatření navržená v II. plánovacím období					
ID opatření	Název opatření	Náklady (mil. Kč)	Typ opatření	Návrh	Program opatření
BER205001	Revize hospodaření s vodami v povodích nad profily s napjatou hydrologickou bilancí		B	2. plán	Ano
CZE205001	Stanovení přírodních zdrojů podzemních vod pro útvary podzemních vod		C	2. plán	Ano

Na listu opatření BER205001, ID VÚ BER_0420 (viz příloha k tomuto závěrečnému stanovisku), je pak uvedeno následující:

„V dílčím povodí Berounky se vyskytují vodní toky, u nichž dlouhodobě dochází k zaznamenávání průtoků nižších, než je minimální zůstatkový průtok. Jedná se o profily s napjatou hydrologickou bilancí (určených na základě VH bilance za období 2006 - 2011), tj. v suchých obdobích hrozí dlouhodobý nedostatek vody ve vodních tocích. Nízké průtoky ve vodních tocích znamenají negativní ovlivnění vodní bioty (celkový nedostatek vody, kolísání hladiny, přehřívání) a také nezaručují dostatečné naředění znečištění. V některých případech se jedná taktéž o povodí, v nichž je voda jímána pro pitné účely. Tento problém byl identifikován na následujících vodních tocích s předpokládanou návazností na uvedené vodní útvary...

Ř. (BER_0290, BER_0310, BER_0370, BER_0420)...

Při předpokladu limitů přírodních (klimatických) podmínek, tedy že v daném povodí nebude možno zajistit větší množství vody, se navrhuje dva typy opatření. Zohledněna je i skutečnost, že manipulací na stávajících nádržích již nelze situaci zlepšit.

1. Revize odběrů vod (či obecně nakládání s vodami) a jejich alespoň sezónní omezení (minimální průtoky jsou evidovány v létě a na podzim)...

Dále je možno konstatovat přímou návaznost na další opatření navrhovaná v částech VI. 1. 15 a VI. 1. 16.

Časový harmonogram a předpokládané náklady na realizace opatření: Jedná se o střednědobá až dlouhodobá opatření. U revize odběrů se náklady nepředpokládají. U případných stavebních prací nejsou náklady známy.“

Tajemník mi napsal, že možností využít Plánu dílčího povodí Berounky (uvažovat o aplikaci § 12 odst. 3 písm. a) vodního zákona) se vodoprávní úřad v minulosti zabýval, nicméně došel (i po ústních konzultacích s krajským úřadem) k závěru, že plán povodí neobsahuje nic, o co by se mohl relevantně opřít.

Ve spisové dokumentaci mám k dané otázce založeno vyjádření Krajského úřadu Plzeňského kraje (dále „krajský úřad“) ze dne 13. 12. 2016, které jsem obdržel od vodoprávního úřadu. K dotazu na možnou aplikaci § 12 odst. 3 písm. a) vodního zákona pracovnice krajského úřadu uvedla: „K dotazu posílám starší výklad MZE, ale použitelný i na dnešní znění vodního zákona. Pokud se nenajde konkrétní nezbytný důvod dle § 12 odst. 3 VZ, tak nelze.“

Z uvedeného sdělení pracovnice krajského úřadu, podle mého názoru, nevyplývá, že by aplikace § 12 odst. 3 písm. a) vodního zákona nebyla možná. Krajský úřad pouze uvedl, že musejí být naplněny zákonné podmínky.

Názor tajemníka úřadu, že by nebylo o co se při aplikaci předmětného ustanovení opřít, nesdílím.

Zájmová lokalita se nachází v útvaru povrchových s napjatou hydrologickou bilancí. Úsekový technik Povodí Vltavy, s. p., v minulosti zjistil, že pod jezem není dlouhodobě žádný průtok v korytě vodního toku.

S ohledem na vyplnění kolonky „program opatření“ slovem „Ano“ je zřejmé, že **uvedené opatření, týkající se revize hospodaření s vodami v povodích nad profily s napjatou hydrologickou bilancí, bylo zařazeno do programu opatření**, které upravuje § 26 vodního zákona. Na toto ustanovení pak odkazuje § 12 odst. 3 písm. a) vodního zákona, na základě kterého lze změnit vydaná povolení k nakládání s vodami.

Ve zmíněném opatření se přímo píše o možnosti změny či zrušení platného povolení k nakládání s vodami, je-li to nezbytné k dosažení cílů ochrany vod přijatých v plánu povodí. Píše se **o revizi odběrů vod a jejich alespoň sezónním omezení**. Jedná se o správné opatření, kterými dochází k regulaci odběrů povrchových vod.

Shrnu-li výše uvedené, spatřuji v Plánu dílčího povodí Berounky rámcově **vymezené cíle** týkající se zlepšování kvality a stability vodních a na vodu vázaných ekosystémů, zlepšení **migrační prostupnosti vodních toků** pro vodní a na vodu vázané živočichy, obnovy a vytváření přírodních a přírodě blízkých biotopů, **podpory přirozených ekologických procesů a cíl dosažení dobrého stavu**, který je představován jednotlivými parametry a limity (viz výše), zejména si dovoluji poukázat na parametr týkající se ryb a teploty vody, na **základě kterých by bylo možné uvažovat o aplikaci § 12 odst. 3 písm. a) vodního zákona**.

Otázkou, kterou zbývá v případě uplatnění daného ustanovení zákona vyřešit, je to, zda je změna vodoprávního povolení *nezbytná pro to*, aby bylo výše uvedených cílů dosaženo.

Vodoprávní úřad by se měl tedy obrátit na AOPK nebo jinou odborně způsobilou osobu, která by posoudila, zda skutečnost, že přibližně na 400 m vodního toku Ř. dochází k nedostatečnému průtoku vody, může ohrožovat migraci ryb, zvyšovat teplotu vody a koncentraci látek uvedených výše v tabulce, a to s přihlédnutím ke zbývajícím částem toku Ř., než je pouze úsek od toku T. potok po ústí do toku R. V návaznosti na učiněná zjištění by pak měl vodoprávní úřad buď zahájit řízení o změně stávajícího vodoprávního oprávnění, nebo pečlivě zdůvodnit, proč změnu povolení nepovažuje za nezbytnou ve smyslu § 12 odst. 3 písm. a) vodního zákona.

C.4 Vedená správní řízení

Nemám informace o tom, že by vodoprávní úřad ukončil některá z řízení, která jsou uvedena ve zprávě o šetření (část B. 3), alespoň mě o tom úřad neinformoval. Tajemník ve vyjádření ze dne 18. 5. 2018 navíc uvedl, že „*stavební úpravy jezu a prodloužení odpadního kanálu jsou nepovolené stavby a v obou těchto věcech probíhá doposud řízení*“. Z toho tedy usuzuji, že je vedeno i řízení o odstranění změny (prodloužení) odpadního kanálu MVE.

Správní orgány, vodoprávní úřady všech stupňů nevyjímaje, si musejí počínat v řízeních bez zbytečných prodlev a průtahů a učinit maximum pro to, aby mohly jimi vedená správní řízení v přiměřené lhůtě uzavřít. Uvedené teze reflektuje i ustálená judikatura Ústavního soudu. Ústavní soud v odůvodnění svého nálezu sp. zn. II ÚS 487/2003, ze dne 11. 5. 2005, konstatoval, že „... ke znakům právního státu a mezi jeho základní hodnoty patří neoddělitelně princip právní jistoty (čl. 1 odst. 1 Ústavy), jehož nepominutelným komponentem je nejen předvídatelnost práva, nýbrž i legitimní předvídatelnost postupu orgánů veřejné moci v souladu s právem a zákonem stanovenými požadavky“.

Ke shodnému závěru dospěl i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 3. 2010, č. j. 7 Ans 3/2010-138, kde konstatoval, že jedním z logických atributů požadavků na rozhodování orgánů veřejné moci v právním státě je rozhodování v přiměřeném čase, resp. rozhodování bez zbytečných průtahů. Kodifikaci tohoto obecného principu právního státu obsahuje nejenom současně platný správní řád⁸ (v ustanovení § 6 odst. 1), ale též správní řády předchozí (např. § 3 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení); uvedené ostatně plyne ze samotného ústavně zakotveného principu právního státu.

Dodávám, že princip rychlosti (také nazýván principem včasnosti) tvoří nejenom jeden z tzv. principů dobré správy, jak byly definovány veřejným ochráncem práv,⁹ ale rovněž se objevuje i na ústavní úrovni v podobě práva na projednání věci bez zbytečných průtahů podle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.¹⁰

Podle ustanovení § 71 správního řádu, jež upravuje **lhůty pro vydání rozhodnutí**, je správní orgán povinen vydat rozhodnutí bez zbytečného odkladu. Pokud nelze rozhodnutí vydat

⁸ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Dostupný na www.zakonyprolidi.cz.

⁹ Kancelář veřejného ochránce práv. *Principy dobré správy*. Veřejný ochránce práv – ombudsman [online]. Brno [cit. 13. 12. 2018] Dostupné z: <http://www.ochrance.cz/stiznosti-na-urady/principy-dobre-spravy/>.

¹⁰ Usnesení č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

bezodkladně, je správní orgán povinen vydat rozhodnutí nejpozději do 30 dnů od zahájení řízení, k nimž se připočítává doba až 30 dnů, jestliže je zapotřebí nařídit ústní jednání nebo místní šetření, je-li třeba někoho předvolat, někoho nechat předvést nebo doručovat veřejnou vyhláškou osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, nebo jde-li o zvlášť složitý případ, a doba nutná k provedení dožádání, ke zpracování znaleckého posudku nebo k doručení písemnosti do ciziny. Lhůty pro vydání rozhodnutí neběží po dobu nezbytnou k opatření údajů podle § 6 odst. 2 správního řádu. Do lhůty, ve které má být vydáno správní rozhodnutí, se nezapočítává doba, po kterou je řízení přerušeno.

Očekávám proto, že vodoprávní úřad učiní další kroky, či vydá přímo rozhodnutí, pokud k tomu budou splněny podmínky, v řízeních, která vede.

D. Opatření k nápravě

S ohledem na to, že předchozí jednání s provozovatelem MVE nevedla ke zlepšení situace ohledně množství vody protékající pod jezem, Městskému úřadu Přeštice **navrhuji, aby:**

- (A) **Zahájil sankční řízení** s provozovatelem MVE, v rámci kterého by posoudil, zda nedochází k porušování § 59 odst. 1 písm. a) vodního zákona.
- (B) **Vytvořil časový plán neohlášených kontrol** dodržování historického vodního oprávnění v období leden až červen 2019 a zaslal mi jej spolu se sdělením, co bude předmětem kontroly (co bude kontrolou ověřovat) a odůvodnil, na základě jakých kritérií časový plán sestavil.
- (C) **Zahájil řízení o změně povolení** podle § 12 odst. 3 písm. a) vodního zákona, **nebo na základě podkladů** (viz část C. 3 tohoto závěrečného stanoviska) **zdůvodnil, proč to nepovažuje za nezbytné.**
- (D) **Opětovně vymezil okruh účastníků v jednotlivých řízeních**, i s přihlédnutím k části C. 5 zprávy o šetření, ze dne 19. 3. 2018, **učinil další kroky či rozhodl:**
 - v řízení o žádosti o stavební povolení k vodnímu dílu P II a o změně vodního práva z roku 2010,
 - v řízení o posouzení manipulačního řádu,
 - v řízení o odstranění nástavby a stavebních úprav hlavního jezu na pozemku parc. č. xxx/yy v k. ú. P, které stavebník provedl bez opatření vodoprávního úřadu,
 - a v řízení o odstranění změny (prodloužení) odpadního kanálu.

Závěrečné stanovisko zasílám starostovi Městského úřadu Přeštice a žádám, aby mi podle ustanovení § 20 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv sdělil, **zda úřad provedl navržená opatření k nápravě**. Odpověď očekávám **ve lhůtě 45 dnů** od doručení stanoviska. Stanovisko zasílám také stěžovateli.

Pokud Městský úřad Přeštice nepřijme navržená opatření k nápravě nebo provedená opatření nebudu považovat za dostatečná, podle ustanovení § 20 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv vyrozumím nadřízený úřad, případně mohu o svých zjištěních informovat veřejnost včetně sdělení jmen osob oprávněných jednat jménem Městského úřadu Přeštice.

Brno 7. ledna 2019

JUDr. Stanislav Křeček v. r.
zástupce veřejné ochránkyně práv
(stanovisko je opatřeno elektronickým podpisem)

Příloha

List opatření BER205001, ID VÚ BER_0420